

Ljubljana, 23.06.2022

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4

1000 Ljubljana

gp.mzi@gov.si

Zadeva: Pripombe na osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o oskrbi s plini (EVA 2022-2430-0049)

Spoštovani!

V Združenju upravnikov nepremičnin smo obravnavali osnutek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o oskrbi s plini (v nadaljevanju: zakon), ki ga je naslovno ministrstvo dne 8.6.2022 posredovalo v javno obravnavo. Skladno s tem vam v nadaljevanju podajamo splošno stališče o predlogu zakona, nato pa se podrobneje opredeljujemo tudi do nekaterih določb.

V Združenju si vse od lanskega novembra prizadevamo, da bi pri oskrbi večstanovanjskih stavb z energenti prišlo do izenačitve položaja vseh gospodinjskih odjemalcev, kakor izhaja iz določb Zakona o oskrbi z električno energijo (22. točka 4. člena) in Zakona o oskrbi s plini (12. točka 3. člena). Dobavitelji zemeljskega plina in električne energije namreč pri dobavi energentov etažne lastnike diskriminirajo in jim ne zagotavljajo energentov po cenah, ki veljajo za gospodinjske odjemalce, in sicer takrat, ko ti energent odjemajo za potrebe obratovanja skupnih kurilnic in ostalih prostorov, čeprav gre v tem primeru nedvomno za gospodinjsko oziroma neposlovno uporabo energentov.

Do delne in začasne ureditve situacije je prišlo v mesecu februarju s sprejetjem Zakona o nujnih ukrepih za omilitev posledic zaradi vpliva visokih cen energentov (ZUOPVCE). Ta je v razmerja med dobavitelji zemeljskega plina in etažnimi lastniki v takšnih primerih posegel tudi za nazaj in vsaj v tem delu izenačil pravice etažnih lastnikov z drugimi gospodinjskimi odjemalci. Na področju dobave električne energije pa takšne ureditve razmerij, kljub našim številnim pozivom še ni bilo.

V združenju smo glede na vse navedeno pričakovali, da bo naslovno ministrstvo s pripravo predmetne novele, to vprašanje končno uredilo sistematično in s tem preprečilo nadaljnjo diskriminacijo etažnih lastnikov. Žal pa po preučitvi predloga zakona, še bolj pa po sestanku na ministrstvu z dne 21.6.2022, ugotavljamo, da ministrstvo takšnega namena nima. Po podrobnejši preučitvi besedila in po pogovoru s pristojnimi ugotavljamo, da je osnovni namen

pripravljalcev predloga uzakonitev sedanje prakse na trgu, po kateri dobavitelji, v nasprotju z veljavno zakonodajo, etažne lastnike kot gospodinjske odjemalce obravnavajo drugače kot ostale gospodinjske odjemalce in jih, v določenih primerih, ki so v celoti odvisni od presoje posameznega dobavitelja, smatrajo celo za poslovne odjemalce, kar je seveda nevzdržno. V primeru, da bo predlog zakona sprejet v predlagani vsebini smo prepričani, da bodo dobavitelji lahko še naprej ceno odjema zemeljskega plina za potrebe ogrevanja večstanovanjskih stavb, določali povsem arbitrarno in v tem delu ne bodo vezani na objavljene cenike, ki veljajo za vse ostale gospodinjske pa tudi za male poslovne odjemalce.

Od naslovnega ministrstva zato pričakujemo, da bo problematiko ponovno preučilo in se o tem posvetovalo tudi z drugimi deležniki, predvsem z Zvezo potrošnikov Slovenije, ki se je že jasno postavila na stališče, da takšna diskriminacija ni sprejemljiva. Predlog zakona naj se nato ustrezno dopolni, in sicer tako, da ne bo omogočal različnih interpretacij s strani dobaviteljev in bo vsem kategorijam gospodinjskih odjemalcev zagotavljal enako raven zaščite pred samovoljo dobaviteljev pa tudi ustrezen inšpekcijski nadzor, ki je po naših izkušnjah trenutno povsem neučinkovit.

Podrejeno pa predlagamo tudi nekatere konkretne spremembe predloga, ki bi po našem mnenju že v marsičem, ne pa nujno v celoti, odpravile nejasnosti v zvezi z omenjeno problematiko:

1. V obrazložitvi predloga je v 3. odstavku navedeno:

*»Predlog zakona nadalje določa »odjemalca osnovne oskrbe«, kjer poleg gospodinjskega odjemalca in malega poslovnega odjemalca dodaja skupne kotlovnice, ki oskrbujejo gospodinjstva in so le ta v vlogi lastnika ali solastnika. Le tega imenuje »skupni gospodinjski odjemalec«. Pri tem predlog diktacije **ne izključuje tudi ostalih lastnikov etažnih lastnin ali objektov, ki se ogrevajo iz istega vira**. S tem so iz pravice osnovne oskrbe izvzeti komercialni sistemi, kot so sistemi daljinskega ogrevanja, kjer je nabava plina kot energenta ena izmed ključnih poslovnih funkcij.«*

Medtem pa je v 2. členu predloga zakona navedena naslednja definicija:

*»64.a »skupni gospodinjski odjemalec« pomeni končnega odjemalca plina, ki oskrbuje s toploto več **gospodinjstev** preko skupne kurilne naprave v njihovi lasti ali solasti;«.*

V praksi se v večini skupnih kurilnic v manjšem obsegu pojavijo tudi priključeni poslovni in drugi prostori (npr. 100 stanovanj in 3 poslovni prostori). Če prav razumemo so v obrazložitvi mišljeni tudi ti, če beremo definicijo »skupnega gospodinjskega odjemalca«, pa so ti izvzeti, saj se navaja zgolj gospodinjstva. Po našem mnenju bi bilo to smiselno urediti tako, da se omenjena definicija spremeni kot sledi:

*»64.a »skupni gospodinjski odjemalec« pomeni končnega odjemalca plina, ki oskrbuje s toploto več **gospodinjstev in ostalih posameznih delov stavb** preko skupne kurilne naprave v njihovi lasti ali solasti;«.*

2. Ugotavljamo, da je v obrazložitvi predloga zakona navedeno:

*»S tem so iz pravice osnovne oskrbe **izvzeti komercialni sistemi**, kot so sistemi daljinskega ogrevanja, kjer je nabava plina kot energenta ena izmed ključnih poslovnih funkcij.«*

V Sloveniji obstaja kar nekaj večjih sistemov, ki so v osnovi skupne kurilnice, s katerimi na osnovi sklenjenega energetskega pogodbenišтва zunanji partner za določeno (daljše) obdobje dobavlja toploto. Ne razumemo, zakaj ne bi imel takšen upravljavec kurilnice možnosti zemeljskega plina zakupovati po cenah za osnovno oskrbo, če so na ta sistem vezani zgolj gospodinjski odjemalci in so konec koncev ti tudi lastniki kurilnice.

Po našem mnenju bi bilo navedeno dikcijo smiselno črtati iz obrazložitve in naj dobavitelj sam pretehta, če bo upravljavcu kurilnice v takšnih primerih omogočil zakup plina po cenah za osnovno oskrbo

3. Bojimo se, da se bodo v praksi po uveljavitvi tega predloga zakona pojavili ločeni ceniki za različne kategorije osnovne oskrbe, torej za **gospodinjske odjemalce**, **male poslovne odjemalce** in **skupne gospodinjske odjemalce**, pri čemer dobavitelji ne bodo v ničemer vezani na zakonske določbe. To pa pomeni, da bodo lahko različne gospodinjske odjemalce pri odjemu zemeljskega plina še vedno obravnavali povsem različno.

Zato predlagamo, da se v zakonu izrecno navede, da morajo biti ceniki za vse 3 kategorije osnovne oskrbe enaki, oziroma, da morajo biti ceniki enaki vsaj za obe kategoriji gospodinjskih odjemalcev, torej za gospodinjske odjemalce in za skupne gospodinjske odjemalce.

V zvezi z našimi pripombami in predlogi smo vam seveda na voljo tudi za podrobnejšo obrazložitev naših stališč. Pripravljeni smo sodelovati tudi pri iskanju sistemskih rešitev, pri katerih bi morali sodelovati tudi dobavitelji. Nosilno vlogo v tem procesu pa bi morale prevzeti ravno Ministrstvo za infrastrukturo.

Lep pozdrav.

Direktor ZPN
Boštjan Udovič

